

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ:
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

LIV навчально-методична конференція ХНМУ

17 березня 2021 року
м. Харків

Харків
ХНМУ
2021

силабусами з дисциплін, пройти тестування до кожного заняття і в кінці, скласти підсумковий контроль та іспит з дисципліни.

Zoom – сервіс для проведення онлайн-зустрічей і дистанційного навчання студентів. Програма адаптована для індивідуальних і групових занять, студенти можуть заходити як з комп'ютера, так і з планшета чи телефона. До відеоконференції може підключитися кожен, хто має посилання або ідентифікатор конференції.

Google Meet також дозволяє легко й швидко організувати захищену відеозустріч за участю до 100 осіб і тривалістю до 60 хвилин.

Будь-яка педагогічна технологія, незалежно від того, як би ми її проводимо, повинна відповідати методологічним вимогам. До них належить, ефективність, відтворюваність, можливість управління, візуалізація та інші. Тому інноваційна спрямованість роботи викладачів визначається критеріями педагогічних інновацій, до яких належать новизна, результативність та ефективність, оптимальність, можливість творчого застосування. Особливість освітнього простору, у якому відбувається формування в студентів якостей і вмінь необхідних сучасній людині – це медіаграмотність, критичне мислення, здатність до вирішення творчих завдань, готовність працювати в команді, уміння мислити глобально.

Висновок. Розробка та впровадження сучасних освітніх технологій потребує нових підходів до управління, залучення до традиційної системи навчання й виховання нових елементів, тому що цей процес не полягає лише в збільшенні суми знань та розвитку професійної спрямованості майбутніх фахівців, а передбачає досягнення нової якості організації освітнього процесу, урахування сучасних підходів до організації суб'єктів діяльності в процесі професійної підготовки.

Література

1. Багай Б. М. Іноваційні педагогічні технології у сучасній школі //Методичні вказівки – Броди – 2016. С. 3–5
2. Беляев В.И. Современные подходы в педагогических исследованиях // Педагогика. – 2009. – №6. – С. 19–25.
3. Смирнова И.Э. Модели обучения в системе высшего образования // Инновации в образовании. – 2010. – №1. – С. 5–15.

*Оспанова Т. С., Бездітко Т. В., Єрьоменко Г. В.,
Трифоновна Н. С., Піонова О. М.*

НАВЧАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ОНЛАЙН-ОСВІТИ

Постановка проблеми. Сучасна медична освіта зіткнулася з юридичними, організаційними, технічними та економічними обмеженнями щодо використання традиційного способу навчання

«біля ліжка хворого». Розвиток усіх сфер життя суспільства сьогодні пов'язаний із впровадженням диджиталізації у сферу освіти. Це стосується не тільки технічних, а й біологічних і медичних дисциплін, які викладаються в закладах вищої освіти. Усе це передбачає необхідність модернізації системи освіти [1]. Відомо багато інноваційних технологій, які застосовуються в системі освіти та відкривають реальні перспективи для підвищення якості знань, ефективності освітнього процесу. У педагогічному співтоваристві в контексті нових освітніх технологій найчастіше виділяють технології електронного та дистанційного навчання. Використання викладачем різних електронних освітніх ресурсів сприяє формуванню мотивації і готовності до навчання. На сьогодні ми можемо стверджувати, що цифрові технології – це унікальний механізм для різнобічного розвитку сучасного закладу вищої освіти. Диджиталізація дає можливість швидкого обміну досвідом і знаннями, адаптації онлайн-навчання, розвитку цифрових бібліотек і кампусів, розширення кола суб'єктів з метою отримання унікальної інформації, яка раніше була доступна лише обмеженому колу експертів і вчених.

Використання викладачем різних електронних освітніх ресурсів сприяє формуванню мотивації і готовності до навчання. Дистанційне навчання базується на використанні широкого спектра традиційних, нових інформаційних і технічних засобів, які створюють умови для діалогового обміну між студентом та викладачем [3].

Застосування інформаційних технологій у різних формах організації навчального процесу є додатковим компонентом в опануванні дисципліни, дає можливість студентам самостійно планувати й організувати свою діяльність.

Таким чином, зростає роль особистісних характеристик студента: відповідальності, самостійності, творчого підходу [2]. Використання комп'ютерних технологій забезпечує доступність навчальних матеріалів у будь-якому місці і в будь-який час, що скорочує тривалість пошуку інформації і дає можливість навчатися в індивідуальному темпі. Водночас застосування відеоматеріалів дає змогу студентам, за необхідності, повторно переглядати відеосюжети (цікаві або складні моменти), що полегшує розуміння і засвоєння теми, що вивчається. Сучасна молодь не дарма називається «цифрове покоління»: вона активно засвоює нові технології, що робить процес навчання більш легким, цікавим і ефективним. Впровадження дистанційної форми навчання в освітній процес потребує більш ретельного опрацювання методик засвоєння знань, аналізу пріоритетів навчання, модернізації технологій та врахування інших факторів, що впливають на ефективність роботи викладачів і засвоєння знань студентами в дистанційному середовищі.

Мета. У даній публікації автори прагнули продемонструвати особливості навчання з використанням сучасних відеотехнологій в системі онлайн-освіти студентів 3-го курсу ХНМУ.

Виклад основного матеріалу. На кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства ХНМУ розроблено методики гнучкого поєднання інформаційних технологій в аудиторній і позааудиторній роботі зі студентами. Викладання дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини» здійснюється з використанням комп'ютерних технологій: презентацій для супроводу лекційного матеріалу, відеороликів, що відображають техніку виконання об'єктивних методів дослідження хворого, вирішення студентами ситуаційних завдань, які запропоновані у відео- та паперовому форматі. На практичних заняттях у студентів формуються навички та вміння огляду, пальпації, перкусії, аускультатії на основі знань, набутих на лекціях або під час виконання самостійної роботи, що допомагає поглибити, розширити і закріпити теоретичний матеріал. Так, наприклад, на практичному занятті з теми «Методика та техніка проведення порівняльної та топографічної перкусії легень» викладач акцентує увагу на положенні рук при перкусії, розташуванні топографічних ліній на грудній клітці. У рамках самостійної позааудиторної роботи студентам пропонується вирішення ситуаційних задач за темою заняття та/або запис відеоролику цього методу тривалістю 3–5 хвилин відповідно до вивченого теоретично матеріалу. Для цього студенти розбиваються на групи, проводять перкусію в домашніх умовах, записують послідовність дій. На занятті проводиться перегляд відеоматеріалу та аналіз перкусії самими студентами на предмет послідовності дій, оцінювання помилок або недоліків.

Наявність подібного зворотного зв'язку сприяє формуванню практичних навичок у студентів, активізує їхню розумову діяльність. Такий підхід у підготовці до практичного заняття має незаперечну перевагу перед суто теоретичним виконанням домашнього завдання. Для самостійної підготовки до занять розроблено спеціальний зошит, у якому студенти відтворюють фрагменти віртуальних історій хвороби, що необхідні для обговорення на практичних заняттях. Це чи не найкраща можливість сформувати в студентів практичні навички та вміння відповідно до фахових компетентностей (особливо за умови малої кількості годин для вивчення теми). Для перевірки виконання самостійної роботи та оцінювання вивчених тем проводиться тестовий контроль, а на практичних заняттях відпрацьовуються отримані навички.

Висновки. Аналіз досвіду навчання із застосуванням елементів електронного навчання в освітньому середовищі дає змогу підвищити зацікавленість студентів у набутті знань, сприяє кращому засвоєнню матеріалу, стимулює творчу активність і прагнення до самоосвіти.

Література

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні 2020 року. Постанова МОН України від 20 грудня 2000 року]. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>.
2. Гончарова Н. Г., Кірсанова О. В., Светлицький А. О. (2014). Реалізація моделей дистанційного навчання у вищих медичних навчальних закладах. Актуальные вопросы фармацевтической и медицинской науки и практики. 1 (14): 93–96.
3. Мачинська Н. І., Нагірняк М. Я. (2009). Дистанційне навчання – новітня технологія підготовки фахівців у вищому навчальному закладі. Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: Збірник наук. За ред М. М. Козяра, Н. Г. Ничкало. Львів: ЛДУ БЖД. 1: 270

*Панченко Г. Ю., Железнякова Н. М., Карпенко І. І., Зайченко О. Є.,
Просоленко К. О., Кліменко М. І., Фролова-Романюк Є. Ю.*

Харківський національний медичний університет

ТЬЮТОРСТВО ЯК ФОРМА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ

Реформи освіти та медицини, які відбуваються зараз в Україні, передбачають зміни в навчальному процесі медичних вишів та впровадження нових форм навчання. Сьогодні трансформується модель медичної освіти, яка потребує інноваційних педагогічних технологій. В останні роки в педагогічній науковій літературі з'явилися роботи, присвячені новій формі організації навчального процесу – системі тьюторства [1–3].

Для України тьюторство – це досить незвичайний вид педагогічної діяльності, що відрізняється від класичної моделі освіти. Воно передбачає максимальну свободу здобувача освіти в отриманні нових знань і повну індивідуалізацію навчального процесу. Сучасна освіта вимагає від студента самостійних та ініціативних дій, тому тьютор – це помічник, який не підносить студенту інформацію, а спрямовує, координує його діяльність [4, 5].

Відомо багато варіантів визначення терміна «тьютор». Дослівний переклад з англійської мови звучить так: «tutor» – наставник, опікун, репетитор. У словнику «Cambridge Dictionary» зазначено, що тьютор – викладач англійського коледжу або університету, який навчає одного студента або невелику групу. Також цей термін позначає особу, викладача, який полегшує процес навчання, чия мета – бути компетентним наставником своїх вихованців [6]. Виділяють три головні цілі тьюторства. Перша – підтримка, спрямована на формування самостійності майбутнього фахівця. Друга – супровід, що полягає

<i>Маракушин Д. І., Сирова Г. О., Чаленко Н. М.</i> АДАПТАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ 1-ГО КУРСУ ХНМУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	94
<i>Маракушин Д. І., Чернобай Л. В., Кармазіна І. С., Сокол О. М.</i> ЩОДО ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВЕБІНАРІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	105
<i>Марковська І. В., Соколова І. І.</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ УМІНЬ У МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ "ТЕРАПЕВТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ" НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ.....	109
<i>Мішина М. М., Попова Н. Г., Мозгова Ю. А., Марченко І. А., Дубовик О. С.</i> ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ» СТУДЕНТАМ , VI ТА VII ФАКУЛЬТЕТІВ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ З ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН ХНМУ	112
<i>Огнєв В. А., Усенко С. Г.</i> ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	116
<i>Оспанова Т. С., Бездітко Т. В., Єрмоменко Г. В., Трифонова Н. С., Піонова О. М.</i> НАВЧАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ОНЛАЙН-ОСВІТИ	118
<i>Панченко Г. Ю., Железнякова Н. М., Карпенко І. І., Зайченко О. Є., Просоленко К. О., Кліменко М. І., Фролова-Романюк Є. Ю.</i> ТЬЮТОРСТВО ЯК ФОРМА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ.....	121
<i>Попова Т. М., Наконечна О. А.</i> ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК ЗІ СТУДЕНТАМИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ	123
<i>Попова Л. Д., Наконечна О. А., Стеценко С. О., Васильєва І. М.</i> ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	125
<i>Рождественська А. О., Железнякова Н. М., Наливайко Н. А.</i> НЕТИКЕТ: УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ МІЖ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	128
<i>Садовниченко Ю. О., М'ясоєдов В. В., Пастухова Н. Л.</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ	132